

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/139/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221010061
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6221010061.3

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v trestnej veci proti obžalovanému N. H., pre zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Tr. zák. a iné, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. júna 2022, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Jozefa Mikluša, odvolania prokurátora a manželky obžalovaného H. H., proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 11.10.2021, sp.zn. 3T/24/2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora a manželky obžalovaného H. H. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Vyššie označeným rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 11.10.2021 sp.zn. 3T/24/2021 bol obžalovaný N. H. uznaný vinným zo spáchania zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. h) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., § 127 ods. 5 Tr. zák. účinného do 19.12.2008 na tom skutkovom základe, že v presne nezistené dni od 01.03.2007 do 16.12.2008 v obci S. G. na ul. R. v rodinnom dome č. XX a inde opakovane viackrát chytal za prsia, oblizoval na tvári a prsiach, chytal v rozkroku za vagínu mal. N. D. (rodenú N. Č.), nar. XX.XX.XXXX a tiež sa ukájal až do úplného výronu semena pred mal. N. D., nar. XX.XX.XXXX a to aj napriek tomu, že vedel, že mal. N. D. ešte nedosiahla 15 rok svojho veku, ktorá mal. N. D. mu bola zverená do pestúnskej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu v Kežmarku sp. zn. 5P/105/2006 zo dňa 01.03.2007, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.05.2007. Za to obžalovanému uložil podľa § 201 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere dva roky. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., § 50 ods. 1 Tr. zák. mu výkon takto uloženého trestu odňatia slobody podmienčne odložil na skúšobnú dobu tri roky. Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú T. S., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. W. XX/XX, s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali odvolania okresný prokurátor a aj manželka obžalovaného H. H..

Okresný prokurátor podal odvolanie ihneď do zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 11.10.2021, ktoré následne zdôvodnil písomným podaním zo dňa 26.11.2021, doručeným okresnému súdu dňa 30.11.2021. V jeho dôvodoch uviedol, že má za to, že Okresný súd Veľký Krtíš správne rozhodol, keď uznal vinu obžalovaného N. H. za skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba, avšak s uloženým trestom obžalovanému nesúhlasí, nakoľko uložený trest obžalovanému považuje za neprimerane nízky. Okresný súd pri ukladaní trestu využil ust. § 39 Tr. zák. a mimoriadne znížil trest obžalovanému. S jeho právnym názorom ohľadne výroku o uloženom treste odňatia slobody nesúhlasí. Zmyslom ust. § 39 Tr. zák. je individualizovať trest, teda umožniť súdu riešiť situácie, keď trest odňatia slobody ukladaný v rámci trestnej sadzby, by nezodpovedal konkrétnym okolnostiam prípadu. Pri využití tohto ustanovenia musí súd dôsledne posúdiť okolnosti samotného prípadu alebo pomery páchatel'a. Okolnosťami prípadu sú z hľadiska použitia ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie stupňa nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť a možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu

odňatia slobody možno tiež odôvodniť i okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita naplnenia výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadoch takýchto trestných činov a odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Medzi takéto skutočnosti možno zaradiť napr. spáchanie trestného činu pod tlakom závislosti alebo podriadenosti, spáchanie trestného činu pod vplyvom hrozby alebo nátlaku, spáchanie trestného činu pod vplyvom ťaživých osobných alebo rodinných pomerov, ktoré si páchatel nezavinil sám a podobne.

Pokiaľ ide o pomery páchatel'a, ktoré by boli tak pozoruhodné, že by boli dôvodom na aplikáciu ust. § 39 ods. 1 Tr. zák., za tie treba považovať predovšetkým rodinné a osobnostné pomery, ktoré sú v stave u každého páchatel'a pri uložení trestu vyvolať osobitne citeľný dopad. Musí ísť o pomery, ktoré existujú v čase ukladaní trestu. Za tieto pomery páchatel'a treba považovať predovšetkým narušený zdravotný stav, starostlivosť o početnú rodinu a skutočnú odkázanosť viacerých osôb na príjem zo zárobkovej činnosti páchatel'a. Z vykonaného dokazovania v prípravnom konaní ako aj z vykonaného dokazovania na súde vyplynulo, že obžalovaný mal mať vedomosť o svojom trestnom stíhaní. Toto potvrdila manželka obžalovaného. Obžalovaný i napriek tomu vôbec nebol vypočutý, nepodarilo sa ho vypočuť ani prostredníctvom právnej pomoci, bol vydaný Európsky vyšetrovací príkaz dňa 10.05.2018, ktorý však zostal bezúspešný. Z tohto možno vyvodíť záver, že i napriek snahe orgánov činných v trestnom konaní, obžalovaného sa nepodarilo vypočuť, ani nijako zabezpečiť na úkony. Obžalovaný sa teda vyhýbal trestnému konaniu. Ďalej poukázal najmä na to, že obžalovaný sa trestnej činnosti dopustil ako pestún, keďže poškodená bola v pestúnskej starostlivosti, jednalo sa o maloleté bezbranné dieťa, nevyspelé, nesamostatné, nevedela sa maloletá účinne brániť konaniu zo strany obžalovaného, čo zjavne obžalovaný zneužíval, resp. využíval. Čo sa týka kontrolnej činnosti orgánu sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, k tomu prokurátor uviedol, že spočiatku poškodená nevedela, komu má o trestnej činnosti obžalovaného povedať, keď to povedala, bola už späť v domove a domov konanie obžalovaného ohlásil na políciu. Z tohto hľadiska preto nepovažuje za správne použitie u obžalovaného ust. § 39 Tr. zák.

Na základe uvedených skutočností má za to, že súd neopodstatnene použil ust. § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák., keďže neprihliadol na okolnosti prípadu, a to spáchanie tak závažnej činnosti, nakoľko obžalovaný sa dopustil zločinu voči maloletému dieťaťu, ktoré mu (ako aj jeho manželke) bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Obžalovaný mal vedomosť o tom, že pácha protiprávnu činnosť, keďže takéhoto protiprávneho konania sa dopúšťal voči maloletej poškodenej hlavne vtedy, keď v domácnosti sa nikto nenachádzal, alebo v izbe v tom čase bola len sama maloletá, prípadne inde, a to bez prítomnosti ďalších svedkov a dokonca zakazoval maloletej poškodenej, aby sa o tom niekomu zverila. Prvostupňový súd obžalovanému uložil neprimerane nízky trest, ktorý nevystihuje stupeň jeho konania, nakoľko z dôvodov individuálnej a generálnej prevencie, ako aj vzhľadom k osobe obžalovaného, ktorý sa aj v súčasnosti vyhýba trestnému stíhaniu, mal mu byť uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonnej trestnej sadzby so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia. Takýto trest by bol v súlade so zákonom a bol by tiež dostatočnou hrozbou obžalovaného, aby sa podobného, tak závažného protiprávneho konania vyvaroval a taktiež, aby odrádzal aj prípadných potencionálnych páchatel'ov.

Záverom svojho odvolania okresný prokurátor navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu čo do výroku o treste, ktorý bol uložený obžalovanému a sám vo veci rozhodol tak, že obžalovanému uloží nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonnej trestnej sadzby zločinu podľa § 201 ods. 2 Tr. zák. so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

K odvolaniu okresného prokurátora sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu, a to písomným podaním zo dňa 28.12.2021, doručeným okresnému súdu dňa 30.12.2021. Uviedol, že okresný prokurátor vo svojom odvolaní v podstate neuviedol žiadny riadny argument, na základe čoho by mal odvolací súd zrušiť rozsudok prvostupňového súdu. Argumenty, ktoré boli v odvolaní použité, vôbec nevysvetlili, prečo orgánom činným v trestnom konaní trvalo 10 rokov, aby bola vec prešetrená a podaná obžaloba. Až po tak dlhej dobe sa vykonávali vyšetrovacie úkony, ktoré vzhľadom na odstup nemali žiadnu výpovednú hodnotu, najmä nariadené znalecké dokazovanie nemá absolútne žiadnu dôkaznú silu, bolo vykonané bez lekárskeho záznamu a len na základe tvrdenia poškodenej po desiatich rokoch od údajného skutku. On sám odvolanie nepodal len na tom základe, že dostal informáciu od ustanoveného obhajcu, že ani prokuratúra nebude podávať odvolanie. Preto poukázal na viaceré fakty,

ktoré neboli zodpovedané odsudzujúcim rozsudkom a môžu mať vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu o výške trestu. Už v jeho záverečnej reči skonštatoval, že jediným priamym dôkazom v predmetnej veci je výpoveď poškodenej T. Q.. Jej výpovede sú však od začiatku prípravného konania rozporuplné, pričom jej výpovediam sa v žiadnom prípade nedá veriť, vzhľadom na psychologické lekárske správy od viacerých klinických psychológov, ako aj od stanoviska detského domova, v ktorom mala byť poškodená umiestnená. Výpovede poškodenej sú častokrát nesúrodé, ani raz poriadne neopísala skutok rovnakým spôsobom a s rovnakou dejovou líniou. Vo svojej výpovedi uvádza, že vždy, keď bola s ním sama, vždy ju chytal za prsia alebo nejak inak ohmatkával. Zdôraznil, že v ich rodine žilo 6 detí a dvaja dospelí a bolo prakticky nemožné, aby ostalo len jedno dieťa s jedným rodičom v dome samé. Je taktiež nelogické, aby sa on pokúsil sexuálne zneužiť poškodenú v čase, keď bol v ich byte aj jeho syn, ktorý mal byť, podľa výpovede poškodenej, v kúpeľni. Poškodená nikdy nehlásila, či už v škole, alebo sociálnym pracovníkom, psychológom, alebo zdravotným pracovníkom, keď bola v starostlivosti v zdravotných zariadeniach, že by bola ním sexuálne zneužívaná. V škole sa taktiež sťažovala len na to, že musí robiť domáce práce, ktoré nemusia robiť vlastné deti H.. V rodine H. sa pravidelne vykonávali kontroly z A. C. G. vecí a M. a nebol urobený jediný záznam, ktorý by, čo len spochybňoval riadne plnenie pestúnskych povinností zo strany manželov H., ani správa, že by v tejto rodine dochádzalo k fyzickému násiliu alebo sexuálnemu zneužívaniu chovancov. Z výpovede svedkov I. R., I. W. a J. M., bolo potvrdené, že poškodená sa im nikdy nezverila o tom, že by mala byť ním sexuálne zneužívaná, taktiež nespomína ani žiadne bitky zo strany svojich pestúnov. Jedinú záležitosť, ktorou sa poškodená sťažovala bolo to, že musí vykonávať domáce práce, ktoré nemusia robiť vlastné deti jej pestúnov. Z výpovede svedkyne W. B. zo dňa 29.04.2020 vyplynulo, že sa jej poškodená zverila, že ju on bozkával a ohmatával, no ona jej to v tom čase neverila. Ďalej uviedla, že raz išla do izby, kde bol on s poškodenou, videla, ako ju objíma, a objal ju jednou rukou okolo ramien, sedel blízko pri nej, ale boli oblečení a sedeli na posteli v spálni. Na základe toho vraj mala uveriť, že si poškodená nevymýšľa. V predmetnej výpovedi taktiež spomína, že až potom, ako prišli do krízového centra v Y., tak jej poškodená rozprávala, že ju on obchytkával, bozkával na ústa, chytal za prsia a medzi nohy. Poukázal najmä na rozpor vo výpovedi zo dňa 29.4.2020, kde svedkyňa uviedla, že vlastne nič nevidela, len to, čo už opísala, no na hlavnom pojednávaní svedkyňa uviedla, že cez okno videla jeho ako bozkáva poškodenú, ako ju ohmatával. Následne výpoveď pozmenila tak, že keď vošla do izby, tak videla, ako on poškodenú bozkáva, a preto jej uverila. Počas celého výsluchu svedkyne, poškodená sedela vedľa nej a svedkyňa sa pri každej otázke na poškodenú pozerala, akoby čakala odsúhlasenie. Je teda dosť možné, že svedkyňa sa obáva svojej sestry, pravdu hovorila len na výsluchu v prípravnom konaní a pri výsluchu pred vznesením obvinenia, kde poškodená nebola prítomná. Taktiež zdôraznil, že švagor poškodenej, teda manžel svedkyne B., ho kontaktoval a požadoval od neho sumu 6.000,- €, pričom 3.000,- € malo byť pre neho a 3.000,- € pre poškodenú. Tento manžel svedkyne sa ho snažil presvedčiť, že všetko vybaví, že poškodená stiahne svoju výpoveď, len musí zaplatiť uvedenú sumu. Tým zdôrazňuje, že výpoveď svedkyne B. mohla byť značne ovplyvnená finančnou motiváciou svedkyne, tak by sa dalo vysvetliť rozpor s výpoveďou z prípravného konania, ktorý svedkyňa nevedela odstrániť pri opakovaných otázkach jeho obhajcu na hlavnom pojednávaní. Svedkyňa aj poškodená sa domnievali, že v prípade odsúdenia dostane poškodená finančnú kompenzáciu.

Svedkyňa H. uviedla, že poškodená bola problematickým dieťaťom, odkedy ju vzali do pestúnskej starostlivosti. Bola dominantná, rázna, všetko muselo byť podľa nej a ak nebolo, robila problémy a vyústilo to až do momentu, kedy prestala jesť. Súrodenci ju bezhlavo poslúchali, ako svojho vodcu, lebo bola najstaršia a keď im prikázala, aby sa s nimi nerozprávali, tak ju poslúchli. Nikdy jej však fyzicky neublížovali, ani ostatným deťom. Rázne odmietala, že by jej manžel sexuálne zneužíval poškodenú. Čo sa týka znaleckého posudku C.. U. C. č. 33/2009, napriek tomu, že znalkyňa nemala k dispozícii psychologické správy, či už zo skoršieho alebo neskoršieho obdobia, napriek tomu dospela ku záverom, ktoré jasne naznačujú, že poškodená má tendenciu klamať a je veľmi sugestibilná. Poukázal najmä na závery, že sa jedná o osobnosť nezrelú, infantilnú. Jej afektivita je veľmi labilná, časté sú výkyvy nálad. Jej pohotovostná reakcia je vysoká za každých okolností, v každej situácii reaguje na dianie okolo. Často koná impulzívne, bez posúdenia vhodnosti svojich reakcií, v situáciách, keď sa zvyšuje jej úzkosť, má sklon k výbušnosti, môžu sa objaviť aj agresívne prejavy, najmä na verbálnej úrovni, je hašterivá. Veľmi intenzívne reaguje na neúspech a pocit krivdy. Otázku číslo 3, aby znalec posúdil vierohodnosť výpovede maloletej a či je u nej zvýšená sugestibilita, či nemá sklon ku klamstvu a vymýšľaniu, znalkyňa odpovedala, že u poškodenej nezistila tendencie klamať, ani tendenciu k vymýšľaniu. Práve tento záver je v hrubom rozpore s posudkami klinických psychológov, ktorí ju mali v starostlivosti, či už pred vyhotovením znaleckého posudku alebo po ňom. Znalkyňa si však všimla, že poškodená má tendenciu ku zveličovaniu, často povie viac ako vidí. To je ovplyvnené jej zvýšenou

sugestibilitou. Nie je preto vylúčené, že niektoré detaily vyšetrovaných udalostí doplnila na základe skôr prežitých udalostí, či počutého od iných osôb. Pri znaleckom vyšetrení uviedla, že keď boli v krízovom centre, chlanci sa tam rozprávali aj o sexe, o tom, aké to je, ako to vyzerá ako sa jednotlivé činnosti nazývajú. Z psychologického hľadiska jej výpoveď znalkyne považuje len za čiastočne objektívnu v hrubých rysoch. To, že sa skutok nestal tak, ako ho opísala poškodená, môže naznačovať aj to, že sa u poškodenej nepotvrdila výrazná sexuálna traumatizácia. Znalecký posudok C.. I. K. C., I., m. prof., č. 22/2020, považuje za dôkaz s nulovou relevanciou, nakoľko predmetný znalecký posudok bol vyhotovený až 11 rokov po údajnom skutku, preto závery znalca nemôžu obstáť ako vierohodné. Za takú dobu sa štruktúra osobnosti poškodenej mohla a s určitosťou aj zmenila. V čase údajného skutku bola poškodená ešte len v predpubertálnom veku, zatiaľ čo v čase vyhotovenia znaleckého posudku bola dospelá s úplne iným sociálnym zázemím ako v minulosti. Znalkyňa si pritom vôbec nevyžiadala psychologické správy poškodenej, ktoré taktiež mohli mať vplyv na závery znaleckého posudku, ktoré sú v podstatných častiach v hrubom rozpore s predmetnými psychologickými správami. Znalkyňa vyslovila záver, že poškodená je osobnostne autentická, nemá povahový sklon klamať, vymýšľať, dramatizovať a bagatelizovať prežité udalosti. Nemá povahový ani patologický sklon klamať, vymýšľať si také obsahy, ktoré v realite neprežila. Nepopiera, že v tomto veku už poškodená nemusí prejavovať sklony k takýmto vlastnostiam, no pre samotný súd by mali byť smerodajné psychologické správy, ktoré boli založené do súdneho spisu na žiadosť jeho právneho zástupcu.

Z lekárskej správy klinického psychológa I.. K. G. poukázal na niekoľko skutočností v nich uvedených. Aj v psychologických nálezoch I.. S. R., psychologičky z S. domova G. H., kde bola poškodená umiestnená, sa uvádzajú poruchy správania a emócií poškodenej. Po príchode do S. bola adaptácia u T. výrazne sťažená, dožadovala sa neustále výraznej pozornosti vychovávateľov, ale aj detí. Keď nebola v centre pozornosti často kričala, hádala sa, upadala do silných afektov, ktoré vychovatelia ťažko zvládali. To vysvetľuje, prečo poškodená a svedkyňa B. spomínala, že ku nej boli pestúni zlí. Má uľpievané myslenie, najmä v téme "pestúnsky otec". Často sa vynára v jej myslení a predstavách, má túžbu byť v jeho blízkosti, čo nasvedčuje, že on poškodenej nič nerobil. Mala nereálne myšlienky, vnemy (bludné a halucinačné prvky). Osobne sa spojil s I.. R. a aj po takých rokoch si pamätala poškodenú, preto ju aj navrhoval vypočuť ako svedka. C. R. mu potvrdila, že tieto bludy a halucinácie mala poškodená ešte pred odchodom do pestúnskej rodiny, myslela si, že miesto vody tečie krv, dokonca, že je tehotná, lebo iná chovankyňa v S. bola tehotná a pod. Prvostupňový súd však vôbec nezohľadnil tieto závery z jednotlivých správ p. R., ale len tú, kde mal byť zachytený údajný skutok, pritom to bolo len z tvrdenia poškodenej, ktorá v tom veku vyhľadávala pozornosť.

Aj z písomného vyjadrenia riaditeľa S. I.. J. R. je zrejmé, že poškodenej neverili. Najprv poškodená aj W. hovorili o ňom ako o veľmi dobrom otcovi, do ktorého je zaľúbená. Až o niekoľko týždňov prišla poškodená s udaním, že bola ním sexuálne zneužívaná. Môže sa to chápať ako trest za to, že on jej lásku neopätovoval a cítila sa opustená, či zradená.

Záverom svojho vyjadrenia uviedol, že spáchanie skutku je tvrdý jedinou osobou, ktorá má, resp. mala značné psychické problémy, nikdy nikomu nič nepovedala, že by bola sexuálne zneužívaná, hoci učiteľke sa sťažovala s takou banalitou ako je to, že robí domáce práce, ktoré robiť nechce. Skutočnosti opisovala vždy inak. Svedkyňa B. až do hlavného pojednávania tvrdila, že nič nevidela a sestra jej to povedala až v detskom domove. Preto ju v žiadnom prípade nemožno považovať za priameho svedka. Všetky ostatné dôkazy sú nepriamymi a nevytvárajú ucelenú reťaz tak, aby sa s istotou dalo tvrdiť, že sa on dopustil skutku tak, ako mu to dáva za vinu obžaloba. Súd nemohol mať riadne za preukázané, že sa skutok stal, a preto akýkoľvek uložený trest je príliš prísny. No ak by aj odvolací súd dospel k záveru, že došlo ku spáchaniu skutku a nevyhovelo by odvolaniu jeho manželky, je toho názoru, že použitie ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. prvostupňovým súdom bolo správne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd odvolanie okresného prokurátora zamietol a rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny.

Manželka obžalovaného H. H. podala odvolanie písomným podaním zo dňa 08.12.2021, doručeným okresnému súdu dňa 13.12.2021. Uviedla, že okresný súd sa v podstate ani nevyjadril k obhajobným dôvodom, len skonštatoval záver, že si nemôže obhajobu osvojiť, a to preto, že sa ona mala stretnúť v roku 2020 s poškodenou. Pritom do spisu boli založené videozáznamy, na základe ktorých je zrejmé, že to poškodená žiadala peniaze od nej a požadovala stretnutie, pričom všetko organizoval švagor poškodenej. Okresný súd absolútne zle vyhodnotil dôkaznú situáciu a nevenoval sa podstatným rozporom vo výpovediach svedkov. Aj listinné dôkazy založené v spise boli vyhodnotené vyslovene jednostranne v neprospech jej manžela. Už v záverečnej reči obhajoby bolo skonštatované, že jediným priamym dôkazom v predmetnej veci je výpoveď poškodenej T. Q.. Jej výpovede sú však od začiatku prípravného konania rozporuplné, pričom jej výpovediam sa v žiadnom prípade nedá veriť, vzhľadom

na psychologické lekárske správy od viacerých klinických psychológov, ako aj od stanoviska detského domova, v ktorom mala byť poškodená umiestnená. Výpovede poškodenej sú častokrát nesúrodé, ani raz poriadne neopísala skutok rovnakým spôsobom a s rovnakou dejovou líniou. V ich rodine žilo šesť detí a dvaja dospelí a bolo prakticky nemožné, aby ostalo len jedno dieťa s jedným rodičom v dome samé. Je taktiež nelogické, aby sa obžalovaný pokúsil sexuálne zneužiť poškodenú v čase, keď bol v ich byte aj jeho syn, ktorý mal byť podľa výpovede poškodenej, v kúpeľni. Poškodená nikdy nehlásila, či už v škole alebo sociálnym pracovníkom, psychológom alebo zdravotným pracovníkom, keď bola v starostlivosti v zdravotných zariadeniach, že by bola sexuálne zneužívaná obžalovaným. V škole sa taktiež sťažovala len na to, že musí robiť domáce práce, ktoré nemusia robiť vlastné deti H.. V rodine H. sa pravidelne vykonávali kontroly z úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a nebol urobený jediný záznam, ktorý by čo len spochybňoval riadne plnenie pestúnskych povinností zo strany manželov H., ani správa, že by v tejto rodine dochádzalo k fyzickému násiliu alebo sexuálnemu zneužívaniu chovancov.

Ďalej uviedla, že z výpovede svedkov I. R., I. W. a J. M. bolo potvrdené, že sa im nikdy nezverila o tom, že by mala byť sexuálne zneužívaná obžalovaným. Taktiež nespomína ani žiadne bitky zo strany svojich pestúnov. Jedinú záležitosť, ktorou sa poškodená sťažovala, bolo to, že musí vykonávať domáce práce, ktoré nemusia robiť vlastné deti jej pestúnov. Poukázala na výpoveď svedkyne W. B. zo dňa 29.04.2020 a rozpory vo výpovedi, kde svedkyňa uviedla, že vlastne nič nevidela, len to, čo už opísala, no na hlavnom pojednávaní svedkyňa uviedla, že cez okno videla obžalovaného ako bozkáva poškodenú, ako ju ohmatával. Následne výpoveď pozmenila. Počas celého výsluchu svedkyne, poškodená sedela vedľa nej a svedkyňa sa pri každej otázke na poškodenú pozerala, akoby čakala odsúhlasenie. Podľa jej názoru je dosť možné, že svedkyňa sa obáva svojej sestry, pravdu hovorila len na výsluchu v prípravnom konaní a pri výsluchu pred vznesením obvinenia, kde poškodená nebola prítomná. Taktiež zdôraznila, že švager poškodenej, teda manžel svedkyne B. ju kontaktoval a požadoval od nej sumu 6000,- Eur, pričom 3000,- Eur malo byť pre neho a 3000,- Eur pre poškodenú. Tento manžel svedkyne sa ju snažil presvedčiť, že všetko vybaví, že poškodená stiahne svoju výpoveď, len musí zaplatiť uvedenú sumu. Týmto zdôrazňuje, že výpoveď svedkyne B. mohla byť značne ovplyvnená finančnou motiváciou svedkyne. Tak sa dá vysvetliť aj rozpor s výpoveďou z prípravného konania, ktorý svedkyňa nevedela odstrániť pri opakovaných otázkach obhajcu obžalovaného na hlavnom pojednávaní. Svedkyňa aj poškodená sa domnievali, že v prípade odsúdenia dostane poškodená finančnú kompenzáciu.

Ďalej odvolateľka uviedla, že poškodenej nikdy fyzicky neubližovali, ani ostatným deťom. Odmietla, že by jej manžel sexuálne zneužíval poškodenú. Čo sa týka znaleckého posudku C.. U. C. č. 33/2009, napriek tomu, že znalkyňa nemala k dispozícii psychologické správy, či už zo skoršieho alebo neskoršieho obdobia, napriek tomu dospela ku záverom, ktoré jasne naznačujú, že poškodená má tendenciu klamať a je veľmi sugestibilná. Poukázala najmä na závery, že ide o osobnosť nezrelú, infantilnú. To, že sa skutok nestal tak, ako ho opísala poškodená, môže naznačovať aj to, že sa u poškodenej nepotvrdila výrazná sexuálna traumatizácia. Znalecký posudok C.. I. K., C., I., m.prof. č. 22/2020 považuje za dôkaz s nulovou relevanciou, nakoľko predmetný znalecký posudok bol vyhotovený až 11 rokov po údajnom skutku, preto závery znalca nemôžu obstať vierohodne. Za takú dobu sa štruktúra osobnosti poškodenej mohla a s určitosťou aj zmenila. Nepopiera, že v tomto veku už poškodená nemusí prejavovať sklony k takýmto vlastnostiam, no pre samotný súd by mali byť smerodajné psychologické správy, ktoré boli založené do súdneho spisu na žiadosť právneho zástupcu obžalovaného.

Ďalej poukázala na lekárske správy klinického psychológa I.. K. G. a psychologické nálezy I.. S. R.. Aj z písomného vyjadrenia riaditeľa S. I.. J. R. je zrejme, že poškodenej neverili. Najprv poškodená aj W. hovorili o obžalovanom ako o veľmi dobrom otcovi, do ktorého je zaľúbená. Až o niekoľko týždňov prišla poškodená s udaním, že bola obžalovaným sexuálne zneužívaná. Môže sa to chápať ako trest za to, že on jej lásku neopätovoval a cítila sa opustená, či zradená. Spáchanie skutku je tvrdené jedinou osobou, ktorá má, resp. mala značné psychické problémy, nikdy nikomu nič nepovedala, že by bola sexuálne zneužívaná, hoci učiteľke sa sťažovala s takou banalitou, ako je to, že robí domáce práce, ktoré robiť nechce. Skutočnosti opisovala vždy inak. Svedkyňa B. až do hlavného pojednávania tvrdila, že nič nevidela a sestra jej to povedala až v detskom domove. Preto ju v žiadnom prípade nemožno považovať za priameho svedka. Všetky ostatné dôkazy sú nepriamymi a nevytvárajú ucelenú reťaz tak, aby sa s istotou dalo tvrdiť, že sa jej manžel dopustil skutku tak, ako mu to dáva za vinu obžaloba. Navyše sa prvostupňový súd vôbec nevysporiadal s odôvodnením, prečo nevykonal ďalšie dôkazy navrhované obhajobou. Napriek uvedenému bol jej manžel prvostupňovým súdom uznaný vinným, no len na základe jednostranného a cieleného hodnotenia dôkazov.

Záverom svojho odvolania manželka obžalovaného poukázala aj na judikatúru R 46/1963. V konaní pred súdom prvého stupňa nebol produkovaný taký súhrn dôkazov, ktorý by jednoznačne a nepochybné usvedčovali obžalovaného zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe. Nedokázaná vina má však rovnaké dôsledky ako dokázaná nevina a tým je, za použitia zásady in dubio pro reo, oslobodenie spod obžaloby. Navrhla tak, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a obžalovaného oslobodil spod obžaloby v zmysle § 285 písm. a) Tr. por.

Na verejnom zasadnutí, ktoré sa konalo v zmysle § 358 a nasl. Tr. por. ako proti ušlému, ako aj v neprítomnosti manželky obžalovaného H. H., za splnenia procesných podmienok, krajský prokurátor uviedol, že čo sa týka podaného odvolania manželky obžalovaného, toto navrhol v zmysle § 316 ods. 1 Tr. por. zamietnuť. Čo sa týka odvolania okresného prokurátora, má za to, že v danom prípade neboli žiadne dôvody na mimoriadne zníženie trestu. Prieťahy v konaní vznikli výlučne z dôvodu neprítomnosti obžalovaného. V prípade obžalovaného nejde o žiadne mimoriadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali mimoriadne zníženie trestu. Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom určenej trestnej sadzby.

Naproti tomu obhajca obžalovaného sa na verejnom zasadnutí plne pridržiaval podaného odvolania manželkou obžalovaného. Navrhol, aby odvolací súd zrušil odvolaním napadnutý rozsudok a obžalovaného spod obžaloby oslobodil. Ak odvolací súd neprijal odvolanie manželky obžalovaného, navrhol tak, ako je to uvedené vo vyjadrení k podanému odvolaniu okresného prokurátora, teda, aby odvolanie prokurátora bolo zamietnuté. Má za to, že trest uložený okresným súdom je správny. Poukázal na to, že od spáchania skutku ubehlo už viac ako 15 rokov a akýkoľvek nepodmienečný trest odňatia slobody by sa už minul svojmu účinku.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací z podnetu podaných odvolaní okresného prokurátora a manželky obžalovaného H. H. v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým tieto odvolatelia podali odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo. Mal na zreteli i svoju povinnosť v tom smere, že na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaniami vytykané prihliadol, ak by odôvodňovali podanie odvolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolania okresného prokurátora a manželky obžalovaného H. H. neboli podané dôvodne.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, posudzujúc jednotlivé podané odvolania, v prvom rade skúmal, či podané odvolanie manželkou obžalovaného bolo podané osobou oprávnenou na podanie odvolania.

Podľa § 308 ods. 2 Tr. por., v prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Krajský súd po zistení, že odvolanie v prospech obžalovaného podala aj jeho manželka, H. H., dospel k záveru, že v prípade podaného odvolania H. H. ide o odvolanie, podané osobou, ktorá je osobou uvedenou v citovanom § 308 ods. 2 Tr. por., teda, že ide o odvolanie podané osobou oprávnenou, a to napriek tomu, že súdom ustanovený obhajca obžalovaného v konaní proti ušlému sa síce vzdal práva odvolania, nie však aj za osoby oprávnené (§ 308 ods. 2 Tr. por.).

Následne sa krajský súd venoval posúdeniu jednotlivých podaných odvolaní a musí konštatovať, že skutkový stav ustálený prvostupňovým súdom v napadnutom rozsudku má oporu vo vykonaných dôkazoch, ktoré okresný súd vyhodnotil v súlade s požiadavkami § 2 ods. 12 Tr. por. V odôvodnení svojho rozhodnutia v súlade s požiadavkami § 168 ods. 1 Tr. por. stručne uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa správal pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, akými právnymi úvahami sa správal, keď posudzoval dokázané skutočnosti, podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu obžalovaného N. H..

Súhrn priamych a nepriamych dôkazov bol súdom prvého stupňa vyhodnotený v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. na základe zásad správneho myslenia a vnútorného presvedčenia a takéto hodnotenie dôkazov vedie odvolací súd k záveru v súlade s názorom súdu prvého stupňa, že obžalovaný N. H. sa dopustil skutku tak, ako ho ustálil vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa a správne jeho konanie kvalifikoval ako zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) Tr. zák. V reakcii na odvolacie námietky manželky obžalovaného krajský súd zdôrazňuje, že s argumentáciou prvostupňového súdu sa v celom rozsahu stotožnil a bolo by nadbytočné ju v tejto súvislosti a na tomto mieste znovu opakovať. V podrobnostiach čo sa týka viny obžalovaného odvolací súd poukazuje na odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia na stranách 7 a 8.

Na tomto mieste krajský súd poukazuje na to, že povinnosť odôvodňovať rozhodnutie nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vysporiadať sa s každým argumentom. Podľa rozhodnutia ESĽP vo veci Helle verzus Fínsko z 19. decembra 1998 sa odvolací súd pri potvrdení prvostupňového rozhodnutia (zamietnutí odvolania) v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia súdu nižšieho stupňa. Podľa doterajšej judikatúry Ústavného súdu z citovaných článkov Ústavy a Dohovoru však nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za zásadný pre svoju argumentáciu (Mutatis Mutandis I.ÚS 56/01).

K nosnej odvolacej námietke okresného prokurátora, týkajúcej sa aplikácie § 39 Tr. zákona, teda mimoriadneho zníženia trestu pre obžalovaného, krajský súd uvádza, že táto námietka nebola dôvodná. Aj odvolací súd je toho názoru, že nie je vinou obžalovaného spôsobovanie prieťahov v konaní, a to ani vtedy, keď by bol preukázaný jeho úmysel vyhýbať sa trestnému konaniu, pretože Trestný poriadok pozná rad inštitútov, kedy možno proti takémuto páchatelovi trestné konanie viesť a skončiť, čo sa mohlo takto postupovať v danej veci. Súd s prihliadnutím na neprimeranú dĺžku trestného stíhania obžalovaného, ako aj okolnosti výkonu pestúnskej starostlivosti, keď si dostatočne ani orgán sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately neplnil svoju kontrolnú funkciu, dospel k tomu záveru, že prevýchovu obžalovaného možno dosiahnuť aj trestom uloženým mu pod spodnú hranicu trestnej sadzby za aplikácie mimoriadneho zníženia trestu.

Pri hodnotení dôkazov vo vzťahu k výroku o treste, súd prvého stupňa dôsledne rešpektoval ust. § 34 ods. 1,4 Tr. zák., bral v úvahu všetky okolnosti a zákonné možnosti, ktoré mohli mať vplyv na rozhodnutie o druhu a výmere trestu a aj odvolací súd sa potom zhoduje s názorom súdu prvého stupňa, že uložený trest odňatia slobody vo výmere dva roky, ktorý mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu tri roky, môže splniť zákonom sledovaný účel, a to z pohľadu nielen individuálnej, ale aj generálnej prevencie. Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Podľa ods. 4 citovaného ustanovenia pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 4, veta prvá Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery, súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Pokiaľ ide o uložený trest obžalovanému, žiada sa z pohľadu krajského súdu pripomenúť, že Trestný zákon v sankcii ust. § 201 ods. 1, 2 písm. a), b) Tr. zák. umožňuje jeho páchatel'ovi uloženie trestu odňatia slobody v sadzbe od siedmich rokov do dvanástich rokov. V súlade so stavom veci prvostupňový súd pri ukladaní výmery trestu aplikoval inštitút jeho mimoriadneho zníženia v zmysle § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. z dôvodov, uvedených na strane 9 napadnutého rozsudku, s ktorými sa krajský súd stotožňuje. Zároveň u obžalovaného prihliadol aj na jeho trestnú bezúhonnosť a žiadne priťažujúce okolnosti, čo malo tiež vplyv na určenie výmery trestu.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Vzhľadom na to, že súd prvého stupňa nepochybil ani vo výroku, ktorým podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú T. S., rod. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. W. XX/XX, s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces, rozhodol krajský súd o odvolaniach manželky obžalovaného a prokurátora pomerom hlasov 3:0, spôsobom uvedeným vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.